

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА**от 11 юли 2017 година****относно националната програма за реформи на Нидерландия за 2017 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Нидерландия за 2017 г.**

(2017/C 261/18)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси ⁽²⁾, и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 16 ноември 2016 г. Комисията прие годишния обзор на растежа, с което постави началото на европейския семестър за 2017 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на 16 ноември 2016 г. Комисията прие Доклада за механизма за предупреждение, в който беше посочено, че Нидерландия ще бъде една от държавите членки, за които ще бъде извършен задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната, която беше одобрена от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. На 21 март 2017 г. Съветът прие препоръката относно икономическата политика на еврозоната (наричана отгук нататък „препоръка за еврозоната“) ⁽³⁾.
- (2) Като държава членка, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимнообвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Нидерландия следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на препоръката за еврозоната, както е посочено в препоръки 1 и 2 по-долу.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

⁽³⁾ ОВ C 92, 24.3.2017 г., стр. 1.

- (3) Докладът за Нидерландия за 2017 г. беше публикуван на 22 февруари 2017 г. В него беше оценен напредъкът на Нидерландия в изпълнението на специфичните за страната препоръки, приети от Съвета на 12 юли 2016 г., последващите действия във връзка със специфичните за страната препоръки, приети през предходните години, както и напредъкът на Нидерландия по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. Той включва също така задълбочен преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, резултатите от който бяха публикувани също на 22 февруари 2017 г. Анализът на Комисията ѝ дава основание да заключи, че в Нидерландия са налице макроикономически дисбаланси. Нидерландия показва най-голямата средна стойност за тригодишен период на излишък по текущата сметка за БВП сред държавите членки от еврозоната. Излишъкът говори за неоптимално разпределение на ресурсите, като оставя възможности за повече растеж и благоденствие. Тежестта на високите задължителни плащания намалява разполагаемия доход на домакинствата. Частният дълг е висок, по-специално натрупаните ипотечни дългове на домакинствата. Големите дългове на домакинствата увеличават уязвимостта им при финансови сътресения. Особено важно е да се предприемат действия за намаляване на риска от неблагоприятни последици за нидерландската икономика и — предвид неговия мащаб и трансгранично значение — върху икономическия и паричен съюз.
- (4) На 26 април 2017 г. Нидерландия представи националната си програма за реформи за 2017 г. и програмата си за стабилност за 2017 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях.
- (5) Съответните специфични за страната препоръки бяха взети предвид при програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи промени в тях. Комисията предостави допълнителни подробности за начина, по който ще използва тази разпоредба, в насоките относно прилагането на мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление.
- (6) Спрямо Нидерландия понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж и правилото за дълга. В програмата си за стабилност за 2017 г. правителството планира увеличаване на излишъка по консолидирания държавен бюджет от 0,5 % от БВП през 2017 г. до 1,3 % от БВП през 2020 г. Средносрочната бюджетна цел — структурен дефицит от 0,5 % от БВП — продължава да се спазва с марж през целия период на програмата. Според програмата за стабилност за 2017 г. съотношението на държавния дълг към БВП се очаква да спадне до 58,5 % през 2017 г., под референтната стойност по Договора от 60 % от БВП. Правителството планира допълнително понижаване на съотношението на държавния дълг до 49,3 % от БВП през 2020 г. Макроикономическият сценарий, който стои в основата на тези предвиждания за бюджета, е реалистичен. Съгласно прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. структурното салдо се предвижда да отчете повишаване на излишъка от 0,2 % от БВП през 2017 г. на 0,4 % от БВП през 2018 г., над средносрочната бюджетна цел. Очаква се брутният държавен дълг да продължи да намалява устойчиво, надхвърляйки изискванията на правилото за дълга. Като цяло Съветът е на мнение, че се предвижда Нидерландия да спазва разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж през 2017 и 2018 г. В същото време, като зачита средносрочната цел, все още има възможност за подкрепа на потенциалния растеж и вътрешното търсене чрез използване на фискалната и структурната политика, включително инвестициите в научноизследователска и развойна дейност, и чрез създаване на условия за по-висок ръст на реалните заплати, в контекста също на трайните външни дисбаланси.
- (7) Неотдавнашното нарастване на заетостта може до голяма степен да се дължи на увеличаване на броя на лицата, наети на срочни договори, и самостоятелно заетите лица. Високият и растящ процент на временните договори, както и бързото увеличение на самостоятелно заетите лица без работници и служители, се наблюдава в контекста на големи различия в приложимото трудово законодателство и защитата на труда, както и на различия в данъчното законодателство и законодателството в областта на социалната сигурност. Въпреки че бяха предприети някои мерки, някои от тези фактори продължават да създават финансов стимул за наетите лица да започнат да работят като самостоятелно заети лица или благоприятства тяхното наемане на срочен договор. Това може да наруши конкуренцията особено силно при хората в маргинално положение на пазара на труда и може да е допринесло за наблюдаваната умереност в съвкупния ръст на реалните заплати. Самостоятелно заетите лица са по-често недостатъчно застраховани срещу инвалидност, безработица и старост. Това може да окаже влияние върху устойчивостта на системата за социално осигуряване в дългосрочен план. Налагането на мерки за противопоставяне на

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

фиктивната самостоятелна заетост е отложено до 2018 г. Положението със заетостта на лицата с мигрантски произход продължава да бъде важно предизвикателство. Процентът на заетост на мигрантите, които не са родени в ЕС, е с 20 процентни пункта по-нисък, отколкото за хората, родени в Нидерландия, само малка част от което може да се обясни с различия във възрастта и образованието.

- (8) През последните години нарастването на спестяванията на домакинствата се дължи отчасти на по-високи икономии във втория стълб на пенсионната система (задължителните допълнителни частни схеми), принос за което има регулаторната среда. Едно подходящо разпределение на разходите и рисковете в рамките на отделните поколения и между тях извън приетите правила за индексиранието и финансовите буфери (рамка за финансова оценка) ще помогне на домакинствата да разпределят финансовите си средства по по-благоприятстващ за растежа начин. Правителството обяви намерението си да осъществи съществена реформа на втория стълб на пенсионната схема с цел да подобри обхвата и да създаде по-прозрачна, по-гъвкава и по-справедлива в актюерски аспект система.
- (9) Липсата на гъвкавост и небалансираните стимули, трупани в продължение на десетилетия, формираха моделите на жилищното финансиране и на спестяванията в сектора. Склонността на домакинствата за ливъридж на брутния ипотечен дълг спрямо жилищното имущество до голяма степен отразява дългогодишни фискални стимули, по-специално възможността за пълно данъчно приспадане на лихвите по ипотечните кредити. Въпреки засилването на икономическото възстановяване, от 2012 г. насам не са предприемани допълнителни мерки за преодоляване на този проблем.
- (10) Инвестициите спаднаха значително по време на икономическата криза и само частично са се възстановили. Слабостите при инвестициите общо за икономиката изглежда са със силно цикличен характер и са движени от спад на жилищния пазар и избора на фискална консолидация. Въпреки че бариерите пред инвестициите изглеждат незначителни, процедурите за получаване на разрешителни за строеж са сравнително дълги. Ниските нива на инвестиции във възобновяема енергия изглеждат свързани с динамиката на пазарите в миналото, несигурността на пазара и регулаторните фактори. Публичните и частните разходи за научноизследователска и развойна дейност са ниски, предвид образователното равнище, академичните постижения и равнището на икономическо развитие, в сравнение с държавите членки с най-добри резултати. Държавните разходи в тази област намаляват от 2014 г. насам, а частните разходи за научноизследователска и развойна дейност остават ниски. Не е постигнат напредък по отношение на съответната препоръка на Съвета от 2016 г.
- (11) В рамките на европейския семестър за 2017 г. Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Нидерландия, който беше публикуван в доклада за страната от 2017 г. Тя оцени също програмата за стабилност за 2017 г. и националната програма за реформи за 2017 г., както и последващите действия по препоръките, отправени към Нидерландия през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива фискална и социално-икономическа политика в Нидерландия, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на Съюза, предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Съюза чрез принос на равнището на Съюза към бъдещите решения на държавите членки.
- (12) Предвид тази оценка, Съветът разгледа програмата за стабилност за 2017 г. и е на мнение⁽¹⁾, че се очаква Нидерландия да спазва разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж.
- (13) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и на тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи за 2017 г. и програмата за стабилност за 2017 г. Неговите препоръки по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръки 1 и 2 за Нидерландия по-долу.

ПРЕПОРЪЧВА на Нидерландия да предприеме следните действия през 2017 г. и 2018 г.:

- 1 Като зачита средносрочната цел, да използва фискалната и структурната политика, за да подкрепя потенциалния растеж и вътрешното търсене, включително инвестициите в научноизследователската и развойната дейност. Да предприеме мерки за намаляване на оставащите нарушения на жилищния пазар и склонността към задлъжняване на домакинствата, по-специално чрез намаляване на данъчното приспадане на лихвите по ипотечни кредити.

⁽¹⁾ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

2. Да премахне оставащите пречки пред наемането на персонал на постоянни договори. Да реши въпроса с голямото увеличение на самостоятелно заетите лица без работници и служители, включително чрез намаляване на нарушаването в данъчното облагане в полза на самостоятелната заетост, без да се излага на риск предприемачеството, и чрез насърчаване на достъпа до социална закрила на самостоятелно заетите лица. Въз основа на широко разгърнатия се вече подготвителен процес да приеме мерки, за да стане вторият стълб на пенсионната система по-прозрачен, по-справедливо разпределен между поколенията и по-устойчив на сътресения. Да създаде условия за насърчаване на по-високо ниво на реалния ръст на заплатите, като се зачита ролята на социалните партньори.

Съставено в Брюксел на 11 юли 2017 година.

За Съвета

Председател

T. TÖNISTE
